

Association des membres
de l'ordre des Palmes Académiques

Haslum, 08.12.06

Kjære AMOPA-venner !

Så er nok et år gått, og foreningen vår er snart 2 år! Uten å lage en årsberetning her og nå, vil styret informere om noen saker.

1) Torleiv Kronens bortgang 11. november 2006. – Tidligere elev av Kronen og AMOPA-styremedlem Svein Johansen har skrevet minneord.

Norsklærer og europeer

Rektor emeritus Torleiv Kronen er død, nær 96 år gammel. Å ha daværende lektor Kronen som norsklærer i tre år på gymnaset i Larvik midt på 1950-tallet var en intellektuell og emosjonell sterk og stimulerende opplevelse, og for de av Kronens elever som senere ble lærere, ble han et mektig referansepunkt. Vi var spente på hver norsktime. Hva skjedde i dag? Hvis Kronen – rakrygget og spenstig som den idrettsmann han var - kom inn i klassen en tanke mer rakrygget, spenstigere og hurtigere enn normalt, kunne det være et tegn på at han for eksempel skulle gjennomgå stiler eller ta for seg en av våre diktere. I det første tilfelle ble det et dypdykk i hvordan skrive god norsk, i det andre tilfelle en blendende litteraturforelesning. Dessuten – og ikke minst – vi fikk smakebiter på europeisk kultur og åndsliv.

Både mens han arbeidet i skolen og ikke minst etter at han hadde gått av som rektor i 1978, hadde Kronen studieopphold i Frankrike, i Paris, Strasbourg og Montpellier. I 1982 kom boken "De store årene 1880 – 1900. Fransk innflytelse på norsk åndsliv", i 1985 "Ut over grensene. Norske vitenskapsmenn i Frankrike 1150 – 1940", i 1987 en bok om Ellen Gleditsch og hennes samarbeid med Madame Curie: "Et liv i forskning og medmenneskelighet", og i 1990 "Det åpne sår", med en vurdering av muligheten for varig forsoning mellom Frankrike og Tyskland. Både som lærer og forsker har Torleiv Kronen satt spor.

Vi var stolte over å ha Torleiv Kronen som medlem i AMOPA Norge. Vi er meget glade for at Solveig Kronen er et fortjenstfullt medlem av og sammen med oss i foreningen.

Svein Johansen

Vi lyser fred over Torleiv Kronens minne.

2) Medlemsmøtet 23.10. i NRK, Fjernsynshuset.

Styret hadde i lengre tid drøftet spørsmålet hva man burde gjøre med det faktum at de utenlandske programmene på norsk TV nesten bare er på engelsk. Et forsøk med brev til kultursjefen i NRK førte ikke frem, så vi bestemte å holde et møte i NRK, med sekretæren for Kringkastingsrådet til stede. Samtidig ønsket vi en omvisning pluss orientering om det nye, digitale TV-systemet. Derfor medlemsmøtet 23.10. i NRK, som Kari Aaser Quarré her forteller om.

AMOPA Norvège's tredje medlemsmøte i 2006 ble avholdt i NRK 23.oktober 2006. Det var 17 medlemmer til stede.

Møtet startet med en spennende omvisning i Fjernsyns- og radiohuset i følge med en meget kunnskapsrik og engasjert guide. Vi fikk se Dagsrevyens studio og fikk et innblikk i alle de tekniske finesser som ligger bak denne sendingen, vi så studioer der større og mindre underholdningsprogram tas opp, vi så en samling eldre radio- og fjernsynsapparater og fikk samtidig servert anekdoter fra livet bak kulissene i NRK, og vi fikk også komme inn i Radioteatrets eldste studio der mange klassikere er innspilt. Etter denne 1 ½ times omvisning var det bespisning i Personalkantinen der vi ble servert deilige rundstykker med kaffe/te. Under det påfølgende møtet ble det servert vin.

Etter maten bega vi oss til et møterom i Barne- og ungdomsavdelingen for å samles rundt kveldens tema: engelsk/amerikansk dominans som fremmedspråk i eteren. Møtet ble ledet av våre to tidligere NRK-ansatte medlemmer, Hege Jensen som leder av Undervisningsradioen og Ada Haug Grythe som leder av Barne- og ungdomsavdelingen..

Ada Haug Grythe ønsket velkommen og hilste spesielt kveldens foredragsholder Oddvar Kirkbakk, sendesjef i NRK, og Kringkastingsrådets sekretær Leif Stavik som også var til stede på møtet. Hun skisserte så kort det faktum at engelsk/amerikansk så å si er enerådende når det gjelder utenlandske TV-programmer, og at dette fører til en meget ensidig språk- og kulturformidling.

Hege Jensen snakket deretter om sitt tidligere arbeid i Undervisningsradioen der språkopplæring var en meget viktig del av programmet. Hun nevnte store serier som kunne gå over fire semestre som f.eks. Pique-nique, Este Pais, tyske og italienske serier. De fleste av disse var laget i samarbeid med Fjernsynet og NKS-forlaget. I tillegg gikk det mindre serier i radioen. Det ble også laget egne program til bruk i skolen, i samarbeid med de skandinaviske undervisningsradioer. Det kom ut årlige hefter på engelsk, fransk og tysk, og det ble laget CD-ROM som f.eks. Chloé til bruk i franskundervisningen.

Disse programmene oppnådde stor publikumsinteresse, noe alle leserbrev i forbindelse med nedleggelsen av Undervisningsradioen tydelig viste.

Rolf Tobiassen tok i sitt innlegg utgangspunkt i departementets plan for språkopplæring i skolen, ”Språk åpner dører” og håpet at Leif Stavik ville formidle våre synspunkter om fremmedspråk i eteren videre til Kringkastingsrådet. Rolf Tobiassen mente at en allmennkringkaster har som en av sine viktigste oppgaver å åpne dører ut mot verden og forberede oss på møtet med andre kulturer. Han understreket at vi alle påvirkes av det språket vi hører rundt oss og var opptatt av hva dette gjør med oss. Han påpekte at dersom man idag ønsker flere fremmedspråklige kanaler, må man betale ekstra for dette. Alle slike kanaler burde etter hans mening ligge i den normale grunnpakken. For skoleelever er det lite fremmedspråk å høre i eteren utenom engelsk. Regjeringen ønsker også at vi nærmer oss Europa, men da må vi ta kontinentets språk og kulturer på alvor, for der er det ingen land med engelsk som morsmål!

Rolf Tobiassen henviste til de to UNESCO-konvensjonene fra 2003 om den immatrielle kultur og fra 2005 om kulturelt og språklig mangfold. (Disse konvensjonene er ennå ikke ratifisert av Norge.)

Hvordan kan NRK bidra til særlig å følge opp konvensjonen av 2005 ?

Leif Stavik sa i sitt svar til Rolf Tobiassen vedrørende NRK som døråpner mot andre kulturer at det forelå retningslinjer på dette området, men at det i stor grad ble brukt skjønn i slike vurderinger.

Terje Bryne Krokfjord, Utviklingsavdelingen i Utdanningsdirektoratet, henviste til årets nye læreplaner i forbindelse med reformen Kunnskapsløftet og vektleggingen på kompetanseheving hos lærere sammen med opprettelsen av nasjonale sentre for flere fag. Han mente at for å få til en kvalitetsheving i skolen er fagenes eksponering utenfor klasserommet svært viktig. Han viste til at land i Sør-Europa nå har begynt å sende utenlandske programmer på originalspråket og med teksting som et ledd i språkopplæringen. Han henviste også til etermedienes forpliktelser når det gjelder språklig mangfold slik dette nå er avklart med Utdanningsdirektoratet og mente at både departementet og den politiske ledelse vil stå bak disse forpliktelsene slik de står presisert i *Forskrift om kringkasting*, kap. 2, 4. (www.lovdato.no).

Etter denne innledningsrunden med meget interessante innlegg fra forskjellige ståsteder gikk ordet til sendesjef i NRK Oddvar Kirkbakk som hadde kalt sitt foredrag "Hvilke muligheter – bl.a. for kulturelt mangfold – tilbyr den nye, digitale TV-teknologien?" Han innledet om hvordan kravet til NRK som allmennkringkaster på mange måter faller bort ved overgangen til den digitale teknologien. Med denne kan alle få tilgang til nærmest ubegrensede tilbud. Han redegjorde for forskjellen mellom analog og digital teknologi: med analogt nett har man én TV-kanal pr. sender, mens man med det digitale nettet kan ha flere TV-kanaler pr. sender og dermed åpne for mange flere muligheter.

Satelittnettet og kabelnettet vil foreløpig bli upåvirket av innføringen av den digitale teknologien. Denne gjelder i første omgang bakkenettet. Dette har sendere på bakken som skal sikre at alle mottakere får inn signalene. Det er viktig for NRK at dette bakkenettet er konkurransedyktig.

Videre ble selskapene NTV AS (Norges televisjon AS) og NTV Pluss (et nytt selskap stiftet i 2005) som begge eies av NRK, Telenor og TV 2, kort presentert.

Kirkbakk opplyste at NRK har senderett i Norge. Utenlandske selskaper trenger ikke konsesjon, men andre norske TV-selskaper må ha en form for konsesjon for å sende programmer.

Norske myndigheter bidrar ikke økonomisk til digitalisering av bakkenettet, dette finansieres etter kommersielle prinsipper. Mange av de nye kanalene må komme fra utlandet. Over 50 kanaler har hittil vist sin interesse. Siden de engelskspråklige kanalene er mest populære i Norge, kan NTV Pluss ville bruke dette som argument i valget av de utenlandske kanalene. Myndighetene kan eventuelt kreve en brukeravstemning, noe kabelnettet ikke vil være særlig begeistret for. NTV Pluss står fritt til å gjøre avtaler med de mest attraktive utenlandske kanalene. Det ser ut som om myndighetene helt vil miste grepet på dette, og at økonomisk tilskudd fra myndighetene ikke er nødvendig i denne sammenheng.

I 2010 slukkes det analoge bakkenettet. Norge er nødt til å gå over til digital teknologi av hensyn til naboland i Norden og resten av Europa.

Smale programmer av kulturell og språklig art kan bli sendt om natten og med mottakers mulighet til å ta opp programmet ved hjelp av opptaksbokser som automatisk settes igang ettersom hvilke kanaler man har abonnert på.

Etter Kirkbakks foredrag som belyste mye av den nye teknologien og hvordan den åpner for mange muligheter, uten overordnet styring, tok flere medlemmer til orde for at nettopp denne veiledningen når det gjelder hva som skal tilbys, er ganske nødvendig for at vi skal få sunne og nyttige kulturpåvirkninger. Det ble påpekt at programmer på fremmede språk er viktige kulturformidlere til de forskjellige land og deres egenart.

Man kom også tilbake til Undervisningsradioens betydning og hvordan dens eksistens helt har vært overlatt til NRK's ledelse. Ingen myndigheter grep inn da denne programposten eller skole-TV ble lagt ned. Det kan synes som om styringen fra kulturmyndighetenes side blir mindre og

mindre. Det må tilføyes at dagens situasjon i eteren heller ikke kan sammenlignes med den tiden da NRK var enerådende og virkelig var en samfunnsbygger.

Man kom også inn på Stortingsmelding nr. 23 om Norge og Europapolitikken og den betydningen dette dokumentet kan ha, sett i sammenheng med kveldens tema.

Kveldens foredrag og debatt viste at språk og kulturelt mangfold i eteren er noe som opptar våre medlemmer, og som man er villig til å arbeide videre med. Det er viktig å gjøre noe nå. Den digitale teknologien er kommet for å bli og vil åpne for et mylder av utenlandske kanaler. Det synes svært viktig at vår allmennkringkaster nå er klar over sin rolle, og at alt dette fantastiske materialet som tilbys, blir brukt for å gi kommende generasjoner mulighet til å bli seg bevisst den store betydningen språk og kulturelt mangfold har i et samfunn.

Ada Haug Grythe takket kveldens foreleser for et meget interessant og opplysende foredrag om et for de fleste helt ukjent, men svært viktig tema, og Leif Stavik for at han ville være til stede og lytte til våre meninger og bringe disse videre til Kringkastingsrådet.

Møtet ble hevet kl. 20.00.

Referent : Kari Aaser Quarrré

3) Oppfølging etter medlemsmøtet.

Utkast til avisartikler sirkulerte innen styret en stund, og ble bearbeidet etter hvert. Ada Haug Grythe, Eivind Smith og Rolf Tobiassen fikk en artikkel inn i Aftenposten 4. desember.

Klassekampen fulgte opp med én artikkel 5. desember og en annen 7.. Aftenposten/Søndagskultur hadde nesten 2 sider om saken 10.12.. Styremedlemmer har sendt inn to andre artikler til aviser, og vi trodde først at Kringkastingsrådet skulle drøfte spørsmålet 14. desember: "Hvordan kan radio og TV bidra til større kulturelt og språklig mangfold i landet vårt, og slik at langt større vekt enn i dag legges på europeisk, ikke-engelskspråklig kultur"? – Dette viste seg å være feilaktig. Saken kan komme opp på neste møte 25. januar. – Da gjelder det å holde saken varm. **Kan ikke medlemmene av AMOPA skrive leserinnlegg om hvor viktig dette er ?** – Den første artikkelen i Aftenposten og den første i Klassekampen er vedlagt.

4) AMOPA-FIPF-aksjonen

På Kongressen i Wien til La Fédération Internationale des Professeurs de Français (FIPF) 2.-5. november i år deltok Rolf Tobiassen med en stand, der samarbeidsprosjektet mellom AMOPA og FIPF ble presentert. Det er det prosjektet vi har tatt initiativet til, og som går ut på å samle inn fra alle land i den ikke-frankofone verden det materiellet de bruker for å få elever til å velge fransk som fag i skolen. Flere hundre fransklærere fra 40-50 land besøkte standen, der det bl.a. ble delt ut den norske folderen, med fransk oversettelse, som Fransklærerforeningen i Norge har utarbeidet sammen med Det franske kultursenteret. Den vakte stor oppmerksomhet, og mange fransklærere fortalte at noe slikt hadde de ikke i deres land. – Nå venter vi på å få se hvor mye materiell kommer inn som svar på vår henvendelse.

5) Besøk til sommeren fra Haute Garonne, våre samarbeidspartnere.

Seksjonen Haute Garonne av AMOPA, som vi har inngått samarbeidsavtale med, arrangerer en ukes reise i Norge 21.-28. juli 2007. 21. og 22. er de i Oslo, og da har vi lovet at AMOPA Norge skal stå for et arrangement, eventuelt sammen med Den franske ambassaden. Styret ser nå for seg en båttur på fjorden, med innlagt servering. Vi undersøker om det er mulig først å ha en seremoni i Ambassaden. – Styret håper at det tross ferietid blir mange AMOPA-medlemmer som kan delta i arrangementet! – Det blir minst 22 franske deltakere på reisen, som etter Oslo går til Tromsø, Lofoten, Bergen og Sognefjorden. Har du lyst til å være med på deler av deres reise? Det har Rolf Tobiassen m/ektefelle, som slutter seg til de franske i Bergen og Sognefjorden. Gi oss et tegn! I Bergen kunne det være hyggelig om byens AMOPA-medlemmer traff våre venner fra Sør-

Frankrike! - Vi har i tankene en ekskursjon i 2008 den andre veien, så det er vel kjekt å trene seg i samarbeid med dem? – Styret har her flere ting å komme tilbake til...

6) Kontingent 2007

Vi kan glede dere med at vi ikke høyner kontingenten i 2007. Den er som i 2006:

Adhérent	kr 300.-
Adhérent de soutien	kr 400.-
Adhérent bienfaiteur	kr 500.-

Betalingsfrist er 01.02.07, men vil dere spare foreningen for portoutgifter, betaler dere innen 15.01.07.

Til: Amopa årskontingent

Kontonr.: 6039.05.88510

Husk å skrive hvem betalingen er fra, ellers bruker vi for mye tid på detektivarbeid. ;-)

16.01.07 sender kasserer ut giroer til de som da ikke har betalt, så da håper vi at alle klarer å overholde fristen 01.02.07. Det er viktig, for vi skal betale videre til Paris, og det er så flaut å være for sent ute med den betalingen. (Hilsen kasserer Hege Jensen.)

7) Årsmøte 19. mars 2007 kl.17.30 i Forskningsrådet, Stensberggaten 26 (inngang fra Pilestredet, like nedenfor Høgskolen i Oslo). Foruten årsmøtesaker får vi et spennende foredrag om presidentvalget i Frankrike av journalist i Dagsavisen Erik R. Selmer. Formell innkalling kommer senere.

Så ønsker vi alle medlemmene Joyeuses Fêtes et Bonne Année 2007!

Rolf Tobiassen

For styret